

kolostorába, múzeumába és könyvtárába. P. Vahan Hovagimian kedvesen fogadta a népes csapatot és türelmesen, jó humorral vezetett körbe bennünket a sok műtárgy, ritkaság megtekintésére. A gyönyörű énekes szentmise, amely csupán 40 percig tartott - ellentétben az Orlay u-i másfél órával -, igazi élményt jelentett. Kár, hogy Bécsben is igen kevés hívő látogatja a templomot. Érdekes volt - különösen 6-án - az örmény katolikus szentmisét németül hallgatni, mint ahogy az összes információs tábla, szóróanyag német nyelven tudósított a szentmisék rendjéről, az örmény katolikus liturgiáról. Virágvasárnap ünnepi szentmiséje - a gyermekek templomi körmenetével együtt - ugyancsak 40 percig tartott csupán, ám valamivel több hívő részvételével zajlott. Igen lényeges különbség a budapesti örmény katolikus szentmiséhez képest az időtartamon kívül az, hogy tömjént alig füstölnek a szentmise alatt, míg Budapesten az egész ünnepi szentmise alatt tömjéneznak.

A mise utáni szeretetvendégség, majd vásár alkalmat adott a helyiekkel való megismerkedésre, beszélgetésre. Köszönjük P. Vahan Hovagimian atyának a kedves fogadtatást, kalauzolókat.

Délután fakultatív programként mód nyílt a Harrach palotában megtekinteni a „Budapest és Bécs, a historizmus és avangard között” c. kiállítást, amelyen 600-nál is több, csodálatos magyar műtárgyat láthattunk a gyönyörű palotában. Kellemes együttlét, kimagasló művészi élmény részese volt valamennyi utastársunk.

A Bécsi Mechitarista Könyvtár archívumából:

Testvéreink!

Keleti örmény testvérünk útján hozzánk juttatott kérésekre a legirányadóbb tényezőktől kapott megnyugtató nyilatkozatok alapján válasz képen izenjük:

Nincs semmi akadálya annak s nem magyarazzák hátrányokra, hogy magatokat örmény nemzetiségűeknek - nationalité - /nemzeti kisebbségnek/ valljátok.

Nincs elvi akadálya annak sem, hogy az örmény /armeniai/ állampolgárságot szerezzétek meg, ha ez célravezetőbbnek mutatkoznék s erre vonatkozólag törvényes és nemzetközi garanciát kaptok. Elhatározásokról és a terv végrehajtásának módozatairól - amelyek tekintetében a megkérdezett tényezők különös figyelmet ajánlanak - alkalmilag részletesen értesítetek.

MAGYARORSZÁGI ÖRMÉNYEK EGYESÜLETE igazgató tanácsának 1920. évi június hó 27-ik napján megtartott ülésén

Dr. Ávédik Félix sk. ügyvezető igazgató
Dr. Hovhannesian sk. Titkár

Üdvözetek

Számtalan megtisztelő üdvözetet kapott az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület vezetősége Húsvét alkalmából, amelyeket tisztelettel köszönünk.

„Gyulafehérvár, 2003. Húsvét hétfő

Tisztelt dr. Issekutz Elnöknő!

A húsvéti ünnepek alkalmából köszönöm meg az Erdélyi Örmény Gyökerek hűséges küldését és mindent, mit az EÖGYKE örmény híveiért tesz. A Feltámadt Üdvözítő húsvéti kegyelme legyen

jutalmuk.

Tisztelettel és szeretettel

Dr. Jakubinyi György érsek

„Életünket és jövőnket, Egyházainkat és Népünket az életadó és életmentő Isten kegyelmébe ajánlva, a feltámadott Krisztus iránti hálaadással kívánok áldott húsvéti ünnepeket:
Az Úr 2003. Esztendejében

Tőkés László

Ismét a nyelvről

Többektől kaptunk szóbeli észrevételeket az EÖGYKE és a Függetlenek által aláírt megállapodás 1.5. pontjával kapcsolatosan. (Lásd márciusi számunk 2-5. oldalain.)

Ezekre reagálva szeretnénk magyarázattal szolgálni, kicsit kibővítve a megállapodás igen tömör szövegét, minden értelemváltoztatás nélkül.

Idézzük fel a megállapodás kérdéses, 1.5 pontját.

1.5 Az örmény önkormányzatok működésének hivatalos nyelve a magyar.

Felhívjuk a figyelmet, hogy e pont nem azt mondja ki, hogy a kisebbség nyelve a magyar, hanem csak azt, hogy az örmény kisebbségi önkormányzatok működési nyelve a magyar. Ez igen komoly különbség. Az örmény kisebbség nyelve kettős, magyar és örmény.

A félreértéseket az okozza, hogy a felületes olvasók átsiklanak a megállapodás előző, 1.4. pontján. A megállapodás egyik pontja csak a másikkal együtt alkot egészet. E pont igazán nagyszerű, példamutató lehet más kisebbségek számára is:

1.4. Az Erdélyből származó örmények is örmények, a nyelvismeret hiánya nem kizáró ok. A más időben és más módon betelepült örmények teljes jogú örmények, függetlenül a nyelvismeretüktől.

A pontok magyarázata előtt foglaljuk össze az előzményeket, mindenekelőtt nézzük meg a törvény vonatkozó passzusát.

Néhány részlet az 1993. évi LXXVII. törvény, a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényből:

„1. § (2) E törvény értelmében nemzeti és etnikai kisebbség (továbbiakban: kisebbség) minden olyan, a Magyar Köztársaság területén legalább egy évszázada honos népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, tagjai magyar állampolgárok és a lakosság többi részétől saját nyelve és kultúrája, hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozástudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.

2.§. E törvény hatálya nem terjed ki a menekültekre, bevándorlókra, a letelepedett külföldi állampolgárokra és a hontalanokra.”

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy ez a jelenleg érvényben lévő törvényi megfogalmazás. Minden ettől eltérő magyarázat nem egyéb, mint valakiknek az óhaja.

A törvény szövegének magyarázata eddig mindig féloldalas volt:

az Arménia Népe Kulturális Egyesület a kisebbséghez való tartozás számos feltétele közül csak a nyelv ismeretét tartotta kizárólagos feltételnek. Szerintük az, aki nem tud örményül, nem tartozhat az örmény kisebbséghez.

Az „erdélyi örmények”, a magyarörmények viszont gyakran hangoztatták a számosság és a több mint száz éves honosság feltételeit. Enélkül ugyanis a most beérkezetteket (akik az örmény